

Canlanma ve ihracat artışı ithalat artışını da getiriyor

Mayıs ayının öncü göstergelerinden ihracat rakamları ile satın alma müdürlerinin ekonomik değerlendirmelerini yansıtan endeksler beklentilerin üzerinde çıktı.

İhracat artışı, mayıs ayında üretim artışını gösteriyor. Satın alma müdürlerinin değerlendirmeleri mayıs ayında imalat sanayinde işlerin açıldığını, üretimin arttığını, siparişlerin iyi durumda olduğunu haber veriyor.

İhracat artışına sevinirken, ithalattaki artışın ihracattaki artıştan daha fazla oluğu dikkatlerden kaçıyor.

Mayıs ayında:
■ İhracat % 9.5 artarken,
■ İthalat % 21.4 arttı.

Yılın ilk 5 ayında:

■ İhracat % 8.9 artarken,
■ İthalat % 11.1 arttı.
■ Mayıs ayı ihracatımız 13.2 milyar dolar, ithalatımız ise 20.8 milyar dolar oldu.

İlk 5 ayda ihracat 63.9 milyar dolar, ithalat 89.1 milyar dolar. Dış ticaret açığımız 25.2 milyar dolar.

■ Mayıstan geriye 12 ayda ihracatımız 147 milyar dolar. 2012 yılından bu yana 12 aylık ihracatta 150 milyar dolar kapanından çıkamıyoruz.

İhracatımızda sırasıyla motorlu kara taşıtları ihracatı, kazanlar ve makineler ihracatı, altın ve kıymetli madenler ihracatı, demir ve çelik ihracatı, kimyasal ürünler ihracatı önde geliyor.

Ne var ki önde gelen bu ihracat

OLAYLARIN İÇİNDEN

Tefvik Güngör

gungoruras@superonline.com

ürünlerinin tamamı, büyük ölçüde ithalat girdisi kullanılan ürünler.

Üretim yapımız büyük ölçüde ithalata bağımlı. İç talep biraz canlanınca, ihracat biraz artınca, ithalat girdisine talep artıyor. İthalat harca-

maları hızla yükseliyor.

İhracatımızda Batı pazarı en büyük pazar olmaya devam ediyor.

İlk 5 aydaki toplam ihracat artışımızın yaklaşık yarısını AB ülkelerine olan ihracat artışımız oluşturdu.

İlk 5 aylık ihracat gelirinin yüzde 97.8'ini Almanya'ya yapılan ihracattan elde ettik. Toplam ihracat gelirinde İngiltere'nin payı yüzde 6.25, Irak'ın yüzde 5.99, İtalya'nın yüzde 5.84, ABD'nin yüzde 5.42, Fransa'nın yüzde 4.45 oranında. Buna karşılık devamlı tartışılan Rusya pazarının toplam ihracat gelirine katkısı yüzde 1.47 oranında.

İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri endeksleri, mayıs ayında imalat sanayinde ve ekonominin bütününde canlanmanın başladığını gösteriyor.

İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri'nin üretim konusunda ay içi değerlendirmelerini yansıtan endeksler, ekonominin öncü göstergeleri olarak kabul ediliyor.

Hemen her ülkede yayınlanan bu gibi endeksleri bizde ISO ve MÜSİAD düzenliyor, yayınlıyor.

Endekslerin 50.0 puanın üzerine çıkması ekonomide iyileşmeyi gösteriyor.

■ **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMT) endeksi** mayıs ayında 53.5'e yükseldi.

Üretim Şubat 2014'ten beri ölçülen en güçlü düzeyde artarken, yeni siparişlerdeki büyüme son 42 ayın en yüksek hızına ulaştı. Anket verileri iç talebin güçlendiğini gösteriyor. İhracat siparişleri de son üç yıl-

ın ikinci en yüksek hızında arttı.

■ **Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği'nin (MÜSİAD), "Sanayi ve hizmet sektörlerini içeren Satın Alma Müdürleri Endeksi SAMEKS Bileşik Endeksi**, mayıs ayında 4.69 puan artarak 57.55 değerine yükseldi. Mayıs ayında sanayi sektöründe 4.26 puan, hizmet sektöründe 4.87 puan artış gerçekleşti.

Üretimde büyük ölçüde ithalat bağımlıyız. Üretim yapısı değişmedikçe, ithalat payı azalmadıkça, üretim artışı, ihracat artışı daha büyük ölçüde ithalat gereğini ortaya çıkarıyor.

Basit anlatımla ekonominin canlanmasına, ihracatın artmasına seviniyoruz, ama canlanma ve ihracat artışı ardından ithalat artışını getiriyor.

Güngör URAS

DÜNYA

Mayısta işler açıldı mı?

Hükümetin ekonomiyi canlandırmak için aldığı tedbirlere rağmen üretim artışının başlamadığı tartışılırken, mayıs ayına ait öncü göstergeler, Mayıs ayında ekonomide üretim artışına yol açan gelişmeler olduğunu sergiliyor.

ISO ve MÜSİAD'ın İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri endeksleri, mayıs ayında imalat sanayinde ve ekonominin bütününde canlanmanın başladığını gösteriyor..

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Türkiye İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (**IMİ**) endeksi mayıs ayında 53.5'e yükseldi.

Üretim Şubat 2014'ten beri ölçülen en güçlü düzeyde artarken, yeni siparişlerdeki büyüme son 42 ayın en yüksek hızına ulaştı. Anket verileri iç talebin güçlendiğini gösteriyor. İhracat siparişleri de son üç yılın ikinci en yüksek hızında arttı.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği'nin (MÜSİAD), "Sanayi ve hizmet sektörlerini içeren Satın Alma Müdürleri Endeksi SAMESK Bileşik Endeksi, mayıs ayında 4.69 puan artarak 57.55 değerine yükseldi. Mayıs ayında sanayi sektöründe 4.26 puan, hizmet sektöründe 4.87 puan artış gerçekleşti. Endekslerin 50.0 puanın üzerine çıkması ekonomide iyileşmeyi işaret ediyor.

Mayıs ayına ait çok önemli bir başka öncü göstergesi mayıs ayı ihracat rakamları. Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) belirlemelerine göre, 2017 Mayıs ayı ihracatı geçen yılın aynı ay ihracatına göre yüzde 15.8 artışla 12 milyar 472 milyon dolar olarak gerçekleşti. Yılın ilk 5 ayında ihracat, yüzde 10 artışla 63 milyar 146 milyon dolar oldu. Mayıstan önceki 12 aylık ihracat yüzde 5.2 yükselişle 146 milyar 958 milyon dolara ulaştı.

Bütün bunlar ihracatta hareketin başladığını gösteriyor. İhracat artışı ekonomide üretim artışı ile mümkün olur. İhracat artışı üretim artışını işaret ediyor. Mayıs ayında en fazla ihracatı 2 milyar 566 milyon dolarla otomotiv sektörü yaptı. Bu sektörün ihracatı mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 28.4 arttı.

Otomotiv sektörünü 1 milyar 405 milyon dolarla hazır giyim ve konfeksiyon ve 1 milyar 323 milyon dolarla kimyevi maddeler sektörleri izledi.

Mayıs ayında AB'ye ihracatımızın yüzde 16 artış gösterdi. AB'nin ihracatımızdaki payı 48,7 oldu. Mayıs ayında Kuzey Amerika'ya ihracatımız yüzde 24,2, Ortadoğu'ya yüzde 10,8, Bağımsız Devletler Topluluğu ülkelerine yüzde 18,8 ve Uzakdoğu'ya ise yüzde 34,7 arttı. İlk 5 aydaki toplam ihracat artışımızın yaklaşık yarısını AB ülkelerine olan ihracat artışımız oluşturdu.

İlk 5 aylık ihracat gelirinin yüzde 9,78'ini Almanya'ya yapılan ihracattan elde ettik. Toplam ihracat gelirinde İngiltere'nin payı yüzde 6,25, Irak'ın yüzde 5,99, İtalya'nın yüzde 5,84, ABD'nin yüzde 5,42, Fransa'nın yüzde 4,45 oranında. Buna karşılık devamlı tartışılan Rusya pazarının toplam ihracat gelirine katkısı yüzde 1,47 oranında.

Mayıs ayındaki bu olumlu gelişmelerin yılın kalan aylarında da devam etmesi, 2017 yılında ekonomik büyümenin beklenenin üzerinde gerçekleşmesine imkan verecek.